

hebben aan de wedstrijd deelgenomen

zitting hebben of aangezeten zijn?

(vervolg)

het deed me deugd die sterke man
zoiets zachts
& vooral zoiets
on-politiek te horen zeggen

in het hoofdkantoor-
van-andere-strekking
trof ik de verontwaardiging aan
over het maandblad van goedele
verkleed als gelippenstift nonneke
met daarbij drie hosties
met haar foto op
& de tekst: "neemt & eet
dit is mijn lichaam"

we deelden in hun verontwaardiging
& ik vertelde hoe ik zelf ooit
ook opgekomen was
tegen het programma
"koken met jesus"
ik vond dat toen ook
een onnodige ontheiliging

je spot niet zomaar met dingen
& mensen die voor anderen heilig zijn

schrander-knap wat rik torfs
er vandaag in 'de morgen' over schreef:
"ik zie goedele graag
maar nog meer christus

niet dat ik haar mening ongepast vind
ik vind het eerder ongepast
dat zij er geen heeft

zij probeert geen mensen te treffen
in wat hen het heiligst is

zij wil gewoon geld verdienen"

ik kwam anders goed overeen
met goedele
ze had het ooit in een programma
van haar voor me opgenomen
toen ik grof werd aangevallen
door een begrafenisondernemer

toen betrad ik
na nog een wandelgang of drie
voor het eerst van mijn leven
het balkon van de senaat

weinig zetels zag ik bezet
geen wonder

want een die daar had moeten zitten
stond naast mij
maar dat zal hem allicht
voor die éne keer
wel vergeven worden

hij was immers met ons
aan tafel aangezeten geweest
& dat is niet hetzelfde
als in de senaat zitting hebben

zitten
& zitten is twee hé?

LUC VERSTEYLEN

576

Kruis (tweede vervolg)

Van de zeven zogenoemde 'Kruiswoorden' hebben we er al drie gelezen. Hier de resterende vier.

4 'Eli, Eli, lema sabachtani?' Dat wil zeggen: 'Mijn God, mijn God, waarom hebt u mij verlaten?' (Mat. 27,46; Marc. 15,34) Het zijn de beginwoorden van psalm 22: 'God mijn God, waarom hebt u mij verlaten?' Als Jezus niet alleen de beginwoorden, maar de hele psalm heeft gebeden, is dit kruiswoord niet zozeer een klacht en zeker geen wanhoopskreet, doch veeleer een gebed.
5 'Ik heb dorst.' (Joh. 19,28) In de net genoemde psalm staat het vers:

'Mijn kracht is droog als een potscherf,
mijn tong kleeft aan mijn gehemelte,
u legt mij neer in het stof van de dood.' (Ps. 22,16)

6 'Het is volbracht.' (Joh. 19,30) Het is een toespeeling op vers 32 van nogmaals dezelfde psalm: 'Dit alles heeft de Heer volbracht'. Daarmee wil Jezus niet alleen aangeven dat de Schriften nu vervuld zijn, maar ook dat zijn taak volbracht is. (De Nieuwe Bijbelvertaling van 2004 vertaalt dit versdeel als: 'hij is een God van daden'.)

7 'Vader, in uw handen leg ik mijn geest.' (Luc. 23,46) Dit kruiswoord is ontleend aan psalm 31,6:

'In uw hand leg ik mijn leven,
HEER, trouwe God, u verlost mij.'

Daarmee vertrouwt Jezus zijn geest en zijn hele leven toe aan de Vader. Van deze zeven kruiswoorden zijn enkele doorgedrongen tot het gewone taalgebruik. Daar worden ze soms in humoristische zin gebruikt, soms zelfs in het Latijn:

- 'Ik heb dorst'. Wordt soms schertsend, en in het Latijn gezegd: 'Sitio!'
- 'Het is volbracht'. Soms ook in het Latijn 'Consummatum est'.
- 'Vader, vergeef hun, want ze weten niet wat ze doen'.
- 'Denk aan mij wanneer u in uw koninkrijk komt' (wanneer je een invloedrijke functie krijgt, vergeet mij dan niet!)

De kruisiging van Jezus, vooral de 'zeven kruiswoorden', hebben componisten geïnspireerd. Een van de belangrijkste composities is die van Joseph Haydn: *Die sieben letzten Worte unseres Erlösers am Kreuze* (1801).

Crux en crucifix

Het Latijnse woord 'crux, -crucis' wordt in een paar uitdrukkingen gebruikt. 'Per crucem ad lucem' ('door het kruis naar het licht') wordt al eens in het Latijn gezegd, misschien vanwege het sterke rijm.

Een 'crux interpretum', letterlijk: een kruis van of voor al wie een bepaalde tekst wil verklaren. 'Interpretum' is de genitief meervoud van 'interpret, -etis' ('bemiddelaar', 'tolk', 'uitlegger', 'verklaarder'). 'Crux interpretum' staat soms ook voor: 'struikelblok'.

Van 'crux' is het bijvoeglijk naamwoord 'cruciaal' afgeleid. Een 'cruciale kwestie' is een kwestie die een 'crux' is voor wie ze moet oplossen. Men kan het zich beeldend voorstellen als twee wegen die elkaar kruisen, en die aldus een kruis vormen. Je komt aan het kruispunt, en daar moet je, zonder de weg te kennen, beslissen welke richting je uitgaat.
(Wordt vervolgd)

BART MESOTTEN

Zondagsgebed

Bij de vierentwintigste zondag door het jaar

Mijn ziel dankt de Heer voor alles wat Hij me in mijn leven heeft geschonken,
en mijn hart juicht voor de bevrijding die ik door Hem heb beleefd.

Want Hij ziet vol liefde neer op dat wat ik in mij afwijs.
Luister, van nu af zullen allen samen met mij instemmen in het lied van de vreugde.

Want de moederlijke God heeft mijn wonden geheeld,
en zijn naam werd mijn weg.

Zijn medeleven zegt Hij ons toe van generatie tot generatie.

Hij schenkt tederheid in zijn gebaren en verstrooit mijn zelftwijfels.

Hij brengt de stemmen in mij tot zwijgen,
die mijn leven hinderen.
Hij kust wat in mij gebroken en gekwetst is.

Het hongerige kind dat in mij is, verzadigt Hij.
En met lege handen worden weggestuurd,
die zich aan mij willen verrijken.

Hij neemt mij op in zijn zorg en denkt aan zijn belofte,
die Hij gedaan heeft aan mij en aan allen die Hem liefhebben.

Amen.

Maria-Magdalena Robben

Zondagsgebed plukt uit de *Gebedskalender Kerk+Leven 2009*. Deze handzame scheurkalender, met vermelding van alle heiligen van de dag en dagelijks een aangepast gebed, is tegen 15 euro (zonder verzendingskosten) te koop in een van de liturgische centra in uw buurt: De 3 Leliën, Leopoldstraat 59, 2000 **Antwerpen**, 03/231.03.39 • De 3 Provinciën, Abdijstraat 1, 3271 **Averbode**, 013/78.04.60 • De Wijngaard, Begijnhof 4, 8000 **Brugge**, 0477/26.56.17 • Incontri, Kolenmarktstraat 61, 1000 **Brussel**, 02/509.97.32 • LKD, Dijkstraat 32-34, 9200 **Dendermonde**, 052/20.19.76 • Carmelitana, Burgstraat 46, 9000 **Gent**, 09/225.48.36 • Pascali, Nederpolder 16, 9000 **Gent**, 09/223.40.30 • De Bron, Marktstraat 88, 8530 **Harelbeke**, 0477/26.56.17 • PIC, Tulpinstraat 75, 3500 **Hasselt**, 011/21.29.46 • Castrum Abdij Keizersberg, Mechelsestraat 202, 3000 **Leuven**, 016/31.00.65 • De Peerle, Frederic de Merodestraat 18, 2800 **Mechelelen**, 015/29.84.62 • De Branding, Kerkstraat 22, 8400 **Oostende**, 0477/26.56.17 • Hernieuwen, Noordstraat 100, 8800 **Roeselare**, 051/20.15.41 • De Vlaspit, Vlasfabriekstraat 14, 1060 **Sint-Gillis**, 02/533.29.39 • De Oude Linden, Abdijstraat 40 c, 2260 **Tongerlo**, 014/53.82.13.

UIT DEN GROOTEN VOLKSKALENDER VAN PAUL VAN ZUMMEREN

De volkskalender zegt dat de boeren in deze periode van het jaar diverse soorten gewijd kruid in de nabijheid van hun oogst en vee moesten hangen. Op die manier konden ze alle mogelijke vormen van "het kwaad" afweren.

Dikwijls trokken de boeren ook naar een gewijde bron in de buurt om het water daarvan over huis en hof te sprenkelen.

Zo was er in onze lage landen eens een bron die erg vermaard was in dat verband. Het was het Sint-Omaarsputteke, zo genoemd omdat de dagheilige dat bronwater had gewijd. Dat putje lag op de grens van Zeeuws- en Belgisch Vlaanderen. Op 9 september werd dat water elk jaar opnieuw gewijd. Van uren in de omtrek kwamen boeren en boerinnen er naartoe om water. Dat water gingen ze op den duur bovendien als geneeskrachtig beschouwen.

Even terug naar de volksweerkunde... Eergisteren was het de feestdag van O.L.Vrouw-Geboorte, ook wel Kleine Lieve-Vrouwdag genoemd. (Grote Lieve-Vrouwdag was op 15 augustus.) Eenmaal deze feestdag voorbij, moest dringend het winterkoren worden gezaaid, zo beveelt althans een spreuk:

MARIA GEBOREN BOER, ZAAI DAN UW KOREN

En vanaf deze dagen mogen ook de appels worden geplukt, want:

NA O.L.VROUW-GEBOORTE KRIJGEN D'APPELS HUN DERDE WIJDING

En mocht het deze dagen onwonen, weet dan dat we een witte kerst zullen krijgen, want:

ALS IN SEPTEMBER DE DONDER KNALT MET KERSTMIS SNEEUW MET HOPEN VALT

KRISTIEN VAN ZUMMEREN